

BAB V

KACINDEKAN JEUNG RÉKOMÉNDASI

5.1 Kacindekan

Dumasar kana déskripsi jeung hasil analisis data nu dipidangkeun dina bab IV, aya tilu hal anu perlu dicindekkeun nya éta perkara unsur struktur, unsur stilistika, jeung ajén etnopedagogi.

1. Unsur struktur anu aya dina kumpulan sajak *Serat Panineungan* téh ngawengku struktur lahir jeung struktur batin. Dina ieu hal nya éta perkara struktur batin nu ngawengku kana téma, nada, rasa, jeung amanat. *Téma* anu kapanggih tina sapuluh judul sajak, kumpulan sajak *Serat Panineungan* sacara umum kaasup téma *sosial*. *Nada* anu kapanggih dina sajak-sajak ieu nya éta: nada *tineung, keuheul, ambek, nyungkun, ketir, hariwang, dumareuda, sono, bungah, bagja, tumanya, pangajak*, jeung *pangharepan*. Nada di dieu mangrupa kaayaan batin si pangarang nalika nulis ieu sajak. *Rasa* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta rasa *sono, tineung, bingung, melang, sugema, bagja, nyaah, hanjakal, keuheul, kaambek, kaketir*, jeung *rasa kangen*. Rasa di dieu mangrupa rasa nu dibalukarkeun sanggeus maca ieu sajak. *Amanat* anu ditepikeun dina ieu sajak intina nya éta ngéelingan ka sakumna manusa sangkan ngalakukeun lampah hadé minangka konci kasalametan jeung kabagjaan di dunya jeung ahératna. Unsur struktur anu aya dina kumpulan sajak *Nu Nyusuk Dina Sukma* téh ngawengku struktur lahir jeung struktur batin. Dina ieu hal nya éta perkara struktur batin nu ngawengku kana téma, nada, rasa, jeung amanat. *Téma* anu kapanggih tina sapuluh judul sajak, kumpulan sajak *Nu Nyusuk Dina Sukma* sacara umum kaasup téma *pasualan kawanojaan*. *Nada* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta nada *bingung, hariwang, sadrah, pangharepan, ketir, nalandsa, sumanget, bungah, reueus*, jeung *keueung*. *Rasa* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta rasa *hariwang, nyaah, mikareueus, ceceub, tunggara, nalandsa, sono, jeung rumasa*. Amanat anu apanggih dina ieu sajak intina nya éta ngéelingan ka sakumna manusa nu kumelendang di alam pawenangan ieu. Unsur struktur

anu aya dina kumpulan sajak *Paguneman* téh ngawengku struktur lahir jeung struktur batin. Dina ieu hal nya éta perkara struktur batin nu ngawengku kana téma, nada, rasa, jeung amanat. *Téma* anu kapanggih tina sapuluh judul sajak, kumpulan sajak *Paguneman* sacara umum kaasup téma *pénoména alam*. *Nada* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta nada *sedih, hariwang, reueus/waas, pananya, jeung melang*. *Rasa* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta rasa *karémpan, panasaran, tugenah, sono, waas, gumbira, jeung sedih*. Amanat anu kapanggih dina ieu sajak intina nya éta ajén-ajén anu kudu dilakukeun ku manusa sangkan hirup bagja di dunya jeung ahératna. Unsur struktur anu aya dina kumpulan sajak *Tariking Angin* téh ngawengku struktur lahir jeung struktur batin. Dina ieu hal nya éta perkara struktur batin nu ngawengku kana téma, nada, rasa, jeung amanat. *Téma* anu kapanggih tina sapuluh judul sajak, kumpulan sajak *Tariking Angin* sacara umum kaasup téma *ngalalana*. *Nada* anu kapanggih dina ieu sajak nya éta nada *keueung, barontak, sedih, mikangen, reueus, hémeng, jeung melang*. Rasa anu kapanggih dina ieu sajak nya éta rasa *sedih, hariwang, sono, melang, sukur, tagiwur, baluweng pikir, jeung kapanasaran haté*. Amanat anu kapanggih dina ieu sajak intina nya éta manusa kudu sumanget dina enggoning nyumponan pangabutuh hirup, ieu hal mangrupa konci kasuksésan hirup manusa di dunya jeung ahératna.

2. Unsur stilistika/gaya basa anu kapanggih dina kumpulan sajak *Serat Panineungan* ieu diwangun ku 12 gaya basa ngupamakeun, 24 gaya basa metapora, 64 gaya basa mijalma, 5 gaya basa raguman, 29 gaya basa rarahulan, 5 gaya basa kadalon, 1 gaya basa kahanan, 3 gaya basa silib, jeung 3 gaya basa rautan tina 10 judul sajak nu dianalisis. Unsur stilistika/gaya basa anu kapanggih dina kumpulan sajak *Nu Nyusuk dina Sukma* diwangun ku 4 gaya basa ngupamakeun, 8 gaya basa metapora, 36 gaya basa mijalma, 14 gaya basa rarahulan, 5 gaya basa kadalon, jeung 10 gaya basa kahanan. Unsur stilistika/gaya basa anu kapanggih dina kumpulan sajak *Paguneman* nya éta: 16 gaya basa ngupamakeun, 22 gaya basa metapora, 23 gaya basa mijalma, 1 gaya basa raguman, 24 gaya basa rarahulan, 3 gaya basa kadalon, jeung 1

gaya basa ébréhan. Unsur stilistika/gaya basa anu kapanggih dina kumpulan sajak *Tariking Angin* nya éta gaya basa ngupamakeun jumlahna 9, gaya basa metapora jumlahna 13, gaya basa mijalma jumlahna 42, gaya basa ocon jumlahna 1, gaya basa raguman jumlahna 10, gaya basa rarahulan jumlahna 56, gaya basa kadalon jumlahna 7, gaya basa ébréhan jumlahna 6, jeung gaya basa kahanan jumlahna 4.

3. Ajén etnopedagogi anu kapanggih dina kumpulan sajak *Serat Panineungan* ieu nya éta: 6 hakékat manusa salaku pribadi, 3 hakékat manusa jeung masarakat, 7 hakékat manusa jeung alam, 2 hakékat manusa jeung kapercayaan, jeung 5 hakékat manusa dina nyumponan kasugemaan lahir jeung kasugemaan batin tina 10 sajak anu dianalisis. . Ajén etnopedagogi anu kapanggih dina kumpulan sajak *Nu Nyusuk dina Sukma* nya éta 4 hakékat manusa salaku pribadi, 2 hakékat manusa jeung masarakat, 5 hakékat manusa jeung alam, 2 hakékat manusa jeung kapercayaan, jeung 4 hakékat manusa dina nyumponan kasugemaan lahir jeung kasugemaan batin tina sapuluh judul sajak nu dianalisis. Ajén etnopedagogi anu kapanggih dina kumpulan sajak *Paguneman* ieu nya éta: 1 hakékat manusa salaku pribadi, 5 hakékat manusa jeung masarakat, 6 hakékat manusa jeung alam, 3 hakékat manusa jeung kapercayaan, jeung 2 hakékat manusa dina nyumponan kasugemaan lahir jeung kasugemaan batin tina sapuluh judul sajak nu dianalisis. Ajén etnopedagogi anu kapanggih dina kumpulan sajak *Tariking Angin* nya éta 5 hakékat manusa salaku pribadi, 5 hakékat manusa jeung masarakat, 9 hakékat manusa jeung alam, 2 hakékat manusa jeung kapercayaan, jeung 3 hakékat manusa dina nyumponan kasugemaan lahir jeung kasugemaan batin tina sapuluh judul sajak anu dianalisis.

5.2 Rékoméndasi

Dumasar kana kacindekkan di luhur, aya sababaraha rékoméndasi anu kudu ditepikeun nya éta:

1. Pikeun ahli sastra, ulikan struktural, stilistika, jeung etnopedagogi dina kumpulan sajak ieu leubeut pisan ku ajén-ajén atikan pikeun nambahán

pangaweruhna. Ku kituna, diperlukeun daya tapsir anu kuat pikeun nyangkem ma'na-ma'na anu dikandungna. Tapi tinangtu ieu ulikan téh masih héngkér, perlu ayana lajuning laku panalungtikan saterusna sangkan leuwih jembar.

2. Pikeun guru, sangkan leuwih ngajembaran kualitas éta pangaweruh, boh téorina boh aprésiasina;
3. Pikeun mahasiswa, panalungtikan ngeunaan struktural, stilistika, jeung etnopedagogi ieu teu dipatalikeun sacara langsung jeung widang pangajaran. Ku kituna, perlu ayana lajuning laku kualitas panalungtikan saterusna.